

**Správa dozornej rady Pozemkového spoločenstva
bývalých urbarialistov obce Oravský Biely Potok za rok 2021**
(valné zhromaždenie konané dňa 3.7.2022)

Po doplnujúcich voľbách uskutočnených na predchádzajúcom valnom zhromaždení, konanom dňa 22.8.2021, dozorná rada pozemkového spoločenstva (DR) pracovala v zložení: Pavol Martáš, Ing. Peter Števek a novozvolený člen Anton Tekel. Predseda DR, na jej prvom zasadnutí v novom zložení, ponúkol svoju funkciu ostatným členom, ktorí napriek tomu vo voľbách rozhodli o tom, že predsedom DR ostal Ing. Peter Števek.

Členovia DR vykonávali hlavne tieto činnosti:

- kontrolu účtovných dokladov pozemkového spoločenstva (PS)
- kontrolu evidencie predanej guľatiny
- kontrolu evidencie prijatej guľatiny na piliarsku prevádzku (PP)
- kontrolu povolení na ťažbu vydaných odborným lesným hospodárom (OLH)

Po pozvaní od predsedu PS alebo od iného člena výboru PS sa členovia DR PS pravidelne zúčastňovali:

- na zasadnutiach výboru PS
- na výjazdových kontrolách v lesných porastoch
- na verejných dražbách guľatiny
- na výdaji guľatiny zákazníkom, ktorí uspeli v dražbe
- na inventúre stavu zásob spracovanej a nespracovanej guľatiny a dlhodobého hmotného majetku PS

Z každej uskutočnenej kontroly členovia DR vypracovali aj protokol, ktorý bol výboru PS doručený osobne alebo emailom. Nie vždy sa k ich výsledkom výbor PS aj vyjadril. Možno to bolo z dôvodu veľkého pracovného zaťaženia pri plnení neľahkých úloh zameraných na zabezpečenie činnosti PS.

Dovoľte niekoľko postrehov DR zoradených v rovnakom poradí ako v predchádzajúcom roku a v niektorých prípadoch aj porovnanie s hodnotami z predchádzajúcich rokov:

Ťažba:

V roku 2021 boli v súlade s plánom starostlivosti o les vydané povolenia na ťažbu v celkovom objeme 8 764,63 m³ guľatiny. Z toho bola na pozemkoch patriacich PS povolená ťažba v objeme 5 300,63 m³ a na pozemkoch patriacich Združeniu súkromných vlastníkov lesov v objeme 3464 m³.

Reálne bolo v roku 2021 vyťažených 7761,58 m³ drevnej hmoty, ktorá bola následne odpredaná vo forme guľatiny, reziva alebo paliva. Pre porovnanie, v roku 2020 bolo vyťažených 13 610 m³ a v roku 2019 až 21 164 m³ guľatiny. Výrazne klesajúci trend je očividný.

Predaj guľatiny: (tabuľka č.1)

V roku 2021 bolo zákazníkom odpredaných celkovo 6 413,17 m³ guľatiny v sume 501 043,89 €, v priemernej cene 80, resp. 70 €/ m³. V auguste sa podarilo predat guľatinu dokonca v cene 124,96 €/ m³. Pre porovnanie, v roku 2020 bolo odpredaných celkovo 11 561,30 m³ guľatiny za sumu 351 535,11 €, v priemernej cene 58, resp. 46 €/ m³.

Je jasne vidieť, že aj pri zhruba polovičnom objeme predanej guľatiny, oproti minulému roku, sa podarilo zvýšiť tržby približne o 40 %.

	Objem [m ³]		Jednotková cena [€/ m ³]		Priemerná cena [€/ m ³]		Celková cena [€]	
	rok 2021	rok 2020	rok 2021	rok 2020	rok 2021	rok 2020	rok 2021	rok 2020
Predaj guľatiny odberateľom	5 696,19	4 865,45	od 7/ do 136	od 14/ do 90	80,7	46,7	459 559,34	226 996,58
Predaj guľatiny "od pňa"		4 917,55		od 3/ do 14		4,6		22 544,89
Predaj guľatiny poľským odberateľom	474,63	1 689,19	od 58/ do 72,52	od 51/ do 59	70,6	58,6	33 487,00	98 926,00
Predaj guľatiny členom PS	242,35	89,11		od 33/ do 54	33,0	34,4	7 997,55	3 067,64
Spolu	6 413,17	11 561,30					501 043,89	351 535,11

Predaj palivového dreva: (tabuľka č.2)

V roku 2021 bolo podielnikom PS predané palivové drevo v objeme 66,65 m³ (123 prm) za celkovú cenu 864 €. Pre porovnanie, v predchádzajúcom roku bolo podielnikom predané palivové drevo v objeme 293,22 m³ (543 prm) za celkovú cenu 4 058 €.

* 1prn = 0,54 m ³		Objem [m ³]	Priemerná cena [€/ prn]	Celková cena [€]
Rok 2021				
Predaj palivového dreva (123 prn)		66,65	7	864,00
Na	Rok 2020			
	Predaj palivového dreva (543 prn)	293,22	7,5	4 058,00

základe

rozhodnutia valného zhromaždenia konaného v roku 2019, je výbor PS povinný predávať palivové drevo podielnikom v cene 7 € / prn + 20 € za dovoz. V súčasnosti je všeobecne na Slovensku problém so získaním nielen palivového dreva. Pre každého obhospodarovateľa je samozrejme výhodnejšie predať guľatinu, aj keď menej kvalitnú, spracovateľom. Členovia DR aj výboru PS majú záujem na tom, aby PS svojim podielnikom mohlo poskytnúť palivové drevo. Členovia DR by chceli preto valné zhromaždenie požiadať o to, aby výbor PS mohol upraviť cenu palivového dreva aspoň na takú výšku, aby ňou boli pokryté minimálne vynaložené náklady na ťažbu, ktoré PS musí zaplatiť.

Vyhodnotenie piliarskej prevádzky: (tabuľka č.3)

DR opäť predkladá valnému zhromaždeniu podrobnejšie vyhodnotenie ekonomického výsledku piliarskej prevádzky za rok 2021.

Na PP bolo dovezených celkovo 1 581,89 m³ guľatiny, čo je o cca 200 m³ menej ako rok predtým. Z tohto množstva bolo predaných ďalším odberateľom 300,13 m³ guľatiny v priemernej cene 70 €/m³ a zvyšná časť dovezenej guľatiny v objeme 1 281,76 m³ bola spracovaná na rezivo. Odberateľom bolo predaných celkovo 570,32 m³ reziva, čo je o cca 70 m³ menej ako rok predtým. Celková cena za predané rezivo bola 117 316,66 € čo je o cca 20 700 € viac ako v predchádzajúcom roku. Priemerná cena reziva bola cca 206 € / m³, rok dozadu bola 151 € / m³. V roku 2021 zaplatili podielníci PS za pílenie 10 457,92 €, čo je o cca 7 650 € viac ako rok predtým a znamená to, že objem pílenia reziva pre podielnikov vzrástol 3 násobne.

Náklady PP prevádzky boli podobné ako v predchádzajúcom roku, tržby boli vyššie. Ekonomický výsledok PP za rok 2021, rozdiel výnosov a nákladov, bol plusový s hodnotou 21 386,20 €. V predchádzajúcom roku bol mínusový s hodnotou -7 866,22 €. Ak by boli do ekonomického výsledku PP započítané aj „odpisy“ hmotného majetku, ktoré PP prevádzka aj využíva, výsledok v roku 2021 by bol mínusový s hodnotou -43 969,12 € a v roku 2020 tiež mínusový, s hodnotou uvedenou na minuloročnom valnom zhromaždení, vo výške -59 282,62 €. DR mrzí, že výbor používa pre vyhodnotenie PP inú metódu ako DR. Napriek tomu, bez započítania odpisov, dospel výbor PS aj DR k porovnateľnému výsledku.

Zlepšený, ale nie očakávaný, výsledok bol dosiahnutý predovšetkým starostlivejším stanovovaním ceny reziva pre iných zákazníkov, okrem podielnikov. Výsledok by mohol byť ešte lepší, ak by sa aj cena guľatiny a reziva pre podielnikov výrazne zvýšila oproti platným limitom. V roku 2021 PP predala na základe schválených žiadostí rezivo len niekoľkým desiatkam podielnikov. Ostatní podielníci takúto výhodu nemali, ale všetkým podielnikom boli vyplatené rovnaké zálohy na dividendy s hodnotou 10 € / 1 podiel.

	Objem [m ³]		Priemerná cena [€ / m ³]		Celková cena [€]	
	rok 2021	rok 2020	rok 2021	rok 2020	rok 2021	rok 2020
Výnosy piliarskej prevádzky						
Guľatina dodaná na PP	1 581,89	1 770,56				
Guľatina predaná z PP	300,13					
Spracovaná guľatina na PP	1 281,76					
Predaj reziva odberateľom	570,32	641,00	206	151	117 316,66	96 657,70
Predaj odrezkov [balík]	129	212	10 ÷ 33 € / balík	10 € / balík	1 886,70	2 124,00
Predaj pilín						50,00
Pílenie guľatiny pre členov PS	212,35	89,11	49,25	31,59	10 457,92	2 814,86
Služby pre členov PS					344,85	689,85
Práce nakladačom pre členov PS					355,00	296,53
Dovoz guľatiny, reziva, ... členom PS					770,00	360,00
Náklady Piliarskej prevádzky						
Guľatina	1581,89 m ³	1770,56 m ³	*20 € / m ³ (16 € približovanie+pílenie, 4 € dovoz)	*20 € / m ³ (16 € približovanie+pílenie, 4 € dovoz)	0,00	0,00
Dovoz guľatiny na pílu - sprostredkovaný					1 476,69	1 932,50
Energie					3 270,00	4 004,86
Olejové náplne					976,00	1 189,42
PHM VZV, JCB, JD [L]	3 732	4 387,23			4 086,79	3 878,91
Služby, ostatné služby, réžia					11 356,75	3 242,49
Drobný materiál, batérie, rúška, lekárnička, kanc. potr., ochranné pom., ...					4 814,59	7 630,57
Opravy a údržba						3 647,49
Mzdy - zamestnanci píly + SZČO					83 764,11	85 333,32
Výnosy - spolu [€]					131 131,13	102 992,94
Náklady - spolu [€]					109 744,93	110 859,56
Rozdiel Výnosy - Náklady [€]					21 386,20	-7 866,62
Odpisy (vlečka, traktor JD, vyvážačka, nakladač JCB, sklad)					65 355,32	51 416,00
Rozdiel Výnosy - Náklady po zohľadnení odpisov [€]					-43 969,12	-59 282,62

Náklady na lesopestovnú činnosť:

Podrobnosti o vykonaných lesopestovných prácach sú samozrejme predmetom správy OLH. Dovoľte, aby sa DR vyjadrila stručne k vynaloženým nákladom na tieto práce. Ich celková cena bola v roku 2021 vo výške 56 576,54 €, čo nie je zanedbateľná suma. DR preto uvítala, že výbor PS vytvoril na túto činnosť 3 ročnú rezervu vo výške 104 225 €. DR by tiež rada uviedla, že výbor PS sa v spolupráci s OLH snaží získať na lesopestovnú činnosť aj iné ako vlastné zdroje. V roku 2021 sa podarilo získať dotáciu z eurofondu vo výške 11 485 €. V nasledujúcich rokoch budú výnosy z predaja guľatiny, čo je najvýznamnejší zdroj príjmov nášho PS, klesať. O lesné porasty sa ale bude potrebné postarať každý rok tak, aby o niekoľko desiatok rokov priniesli žiadaný úžitok. Iné zdroje pre zabezpečenie lesopestovných prác sú preto veľmi potrebné.

Náklady na ťažobnú činnosť:

Celkové náklady na túto činnosť boli vo výške 159 180,87 €. DR uvítala, že ťažobné skupiny použili aj iný ako tradičný spôsob približovania vyťaženej guľatiny. V lokalite „Krátke – Dlhé“ využili v niektorých úsekoch pomoc lanovky.

DR by opäť chcela upozorniť na to, že nie je vždy informovaná o dohodnutých cenách za pílenie a približovanie drevnej hmoty. Členovia DR obvyčajne tieto informácie získajú len počas kontroly finančných podkladov a nie je im vždy jasné, prečo sú ceny za pílenie a približovanie pre každú ťažobnú skupinu iné.

Malá vodná elektrárň:

Výbor PS sa na svojich zasadnutiach situáciou MVE opakovane zaoberal. O súčasnom Vás už informoval predseda PS.

Spolupráca s orgánmi miestnej samosprávy:

Môžem len zopakovať minuloročný názor DR, podľa ktorého by stále malo byť záujmom každej podielničky či podielníka ale aj člena výboru alebo DR PS, aby spolupráca medzi PS, ako najväčším podnikateľským subjektom v obci hospodáriacom na pozemkoch s rozlohou približne 800 ha, a miestnou samosprávou prebiehala hladko, ku prospektu obidvoch strán. Stále je čo zlepšovať.

Vyhodnotenie plnenia požiadaviek DR schválených valným zhromaždením v minulom roku:

1. DR navrhla, aby bola piliarska prevádzka vedená v účtovníctve PS samostatne
 - podľa názoru DR čiastočne splnené. Výbor a DR PS nemajú rovnaký názor na to, čo presne má byť zahrnuté do výnosov a nákladov PP
2. DR navrhla, aby bola súčasťou pozvánky na valné zhromaždenie aj súvaha v skrátenej štruktúre (rozsahu).
 - podľa názoru DR splnené. DR by uvítala, aby v pozvánke na ďalšie valné zhromaždenie boli uvedené aj základné AKTÍVA a PASÍVA PS.
3. DR navrhla, aby mohla byť správa DR uverejnená na internetovej stránke PS aspoň 14 dní pred konaním valného zhromaždenia.
 - členovia valného zhromaždenia navrhli, aby mohli byť uverejnené vopred všetky správy
 - podľa názoru DR splnené
4. DR navrhla, aby výbor PS umožnil DR online prístup ku kamere na píle a k iným obrazovým záznamovým zariadeniam.
 - prístup k dvom nainštalovaným online kamerám v areáli PP bol umožnený 6.5.2022. DR chcela prezentovať valnému zhromaždeniu možnosti ich súčasného nastavenia, ale výborom PS bola upozornená na to, že by to bolo v rozpore s platnou legislatívou. Podľa názoru DR by bolo vhodné, pre lepšie zabezpečenie ochrany majetku PP, doplniť súčasný kamerový systém a rozšíriť jeho možnosti.
5. DR navrhla, aby sa vytvárala rezerva na lesopestovnú činnosť v max. výške a na niekoľko rokov.
 - podľa názoru DR splnené
6. DR navrhla, aby boli zápisnice zo zasadnutí výboru PS pravidelne uverejňované na internetovej stránke PS.
 - podľa názoru DR splnené

DR chcela požiadať valné zhromaždenie o schválenie jej ďalších bodov v uznesení. Výbor PS, tesne pred valným zhromaždením, prisľúbil členom DR, že ich splní aj bez hlasovania.

Vážené zhromaždenie, vážené podielničky, vážení podielníci. Na záver dovoľte uviesť jeden citát:

„Čas strávený medzi stromami nie je nikdy strateným časom“.

Ing. Peter Števek
predseda dozornej rady